

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2011 No. 2939

Rheoliadau Strategaethau ar gyfer Gofalwyr (Cymru) 2011

Gwybodaeth briodol a chyngor priodol

6.—(1) Dim ond rhannau canlynol y rheoliad hwn sy'n gymwys mewn perthynas â strategaeth a baratowyd gan Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Gwasanaethau Ambiwlans Cymru —

- (a) is-baragraffau (2)(a) i (c);
- (b) is-baragraffau (2)(f) a (2)(ng).

(2) At ddibenion adran 2(1)(a) o'r Mesur, mae'r canlynol wedi eu rhagnodi yn wybodaeth briodol a chyngor priodol⁽¹⁾—

- (a) gwybodaeth am hawliau gofalwyr sy'n cynnwys cyfeiriad at ofalwyr y bobl y mae eu hanghenion yn ymwneud â'u hiechyd meddwl;
- (b) gwybodaeth am feddyginiaeth a'i sgileffeithiau posibl;
- (c) gwybodaeth am gyflwr meddygol a chwrs triniaeth personau y gofelir amdanynt;
- (ch) gwybodaeth i helpu plant a phobl ifanc sydd â rôl gofalu;
- (d) gwybodaeth am argaeledd, hawl i gael a ffynonellau cymorth lleol a chenedlaethol gan gynnwys—
 - (i) gwyliau byr a gofal seibiant,
 - (ii) asesiad o anghenion gofalwr,
 - (iii) y Llys Gwarchod,
 - (iv) taliadau uniongyrchol,
 - (v) cymorth tai,
 - (vi) eiriolaeth annibynnol,
 - (vii) cwnsela gan gynnwys cefnogaeth mewn profedigaeth,
 - (viii) gwarcheidiaeth,
 - (ix) grwpiau cymorth sy'n briodol i oedran,
 - (x) grwpiau cymorth sy'n briodol i ddiwylliant,
 - (xi) cyngor a chymorth ariannol gan gynnwys cyngor ar fudd-daliadau lles,
 - (xii) rheoli materion ariannol a gweinyddol personau y gofelir amdanynt.
- (dd) gwybodaeth a chyngor am ddarpariaethau cyflogaeth, gan gynnwys gweithio hyblyg;
- (e) gwybodaeth am ddyletswyddau awdurdodau lleol i asesu anghenion pobl a all fod yn gymwys i gael gwasanaethau gofal yn y gymuned ac asesu anghenion gofalwyr, ac yn y ddau achos, ddarparu gwasanaethau (2) ;

(1) Mae adran 3(2) o'r Mesur yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud darpariaeth bellach ynghylch beth sy'n gyfystyr â "gwybodaeth briodol a chyngor priodol" sydd i'w chynnwys mewn strategaeth. Mae'r ymadrodd "gwybodaeth briodol a chyngor priodol" wedi ei ddiffinio yn adran 3(1) o'r Mesur.

(2) Mae'r term "community care services" wedi ei ddiffinio yn a.46(3) o [Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol a Gofal yn y Gymuned 1990](#) p.19.

- (f) gwybodaeth am argaeledd cynlluniau teithio rhatach a threfniadau eraill i gleifion i alluogi gofalwyr i fynd i apwyntiadau GIG gyda'r person y gofelir amdano;
 - (ff) gwybodaeth a chynghor am gymhorthion corfforol ac addasiadau i dai;
 - (g) gwybodaeth am reoleiddio ac arolygu gwasanaethau iechyd a gofal gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru a Gofal ac Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru;
 - (ng) gwybodaeth am asiantaethau cymorth i ofalwyr lleol ac am gyrff cenedlaethol priodol sy'n rhoi cymorth i gleifion, defnyddwyr a gofalwyr;
 - (h) gwybodaeth am sut y mae pobl yn gallu osgoi cael eu derbyn i ysbyty;
 - (i) gwybodaeth am argaeledd cymorth mewn argyfwng a sut i'w gyrchu;
 - (j) gwybodaeth am argaeledd ailalluogi a gofal canolraddol i'r person y gofelir amdano;
 - (l) gwybodaeth sy'n helpu i hybu iechyd a llesiant (gan gynnwys gwybodaeth a hyfforddiant ar dechnegau rheoli straen, bwyta'n iach ac ymarfer corff);
 - (ll) gwybodaeth am weithdrefnau cwyno'r Bwrdd Iechyd Lleol a'r awdurdodau lleol;
 - (m) gwybodaeth am raglenni cymorth i helpu gofalwyr i gyflawni eu rôl ofalu yn ddiogel ac yn effeithiol, i gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'r canlynol—
 - (i) codi, symud a thrafod yn ddiogel,
 - (ii) rheoli meddyginiaethau gan gynnwys rhoi meddyginiaeth yn ddiogel i'r gofalwr neu i'r person y gofelir amdano,
 - (iii) sgiliau nyrsio perthnasol,
 - (iv) defnyddio cymhorthion ac addasiadau,
 - (v) gofal ymatal,
 - (vi) rheoli straen,
 - (vii) cymorth gyda bwyta ac yfed,
 - (viii) trin agweddau ar ymddygiad y person y gofelir amdano;
 - (ix) helpu gofalwyr i edrych ar eu hól eu hunain.
- (3) Yn y rheoliad hwn, dylid darllen cyfeiriadau at “gwybodaeth” fel petaent yn cynnwys gwybodaeth a ddarperir yn uniongyrchol neu wybodaeth sydd ar gael o ffynhonnell arall, ac y darperir modd i'w chyrchu.